

Appingedam

locatie: toren van de Nicolaïkerk
omvang: 51 klokken (f1 – a5)
automaat: speeltrommel
beiaardier: Adolph Rots
vaste speeltijd: zaterdag 11.00-11.30 uur

In 1620 verkreeg Appingedam haar eerste torenklokken spel. Het huidige carillon is een jong monument: de kern van het carillon bestaat uit 23 klokken, in 1911 gegoten door de Engelse klokkengieter **J. Taylor**. Latere toevoegingen (1979, 1991, 2000) door de klokkengieterij **Petit & Fritsen** brachten de klokken op het huidige aantal.

De drie luidklokken zijn ook in het carillon opgenomen. De uit Gorinchem afkomstige speeltrommel, die in 1999 werd geplaatst, wordt drie keer per jaar verstoken.

Inl.: Stichting Damster Klokkenspel
Dijkstraat 10
9901 AS Appingedam
tel. 0596-628230
www.damsterklokkenspel.nl

Groningen

locatie: Martinitoren
omvang: 52 klokken (fis – cis5)
automaat: speeltrommel
beiaardier: Auke de Boer
vaste speeltijd: dinsdag 12.00-13.00 uur
zaterdag 11.00-12.00 uur

Het monumentale carillon van de Martinitoren dateert uit 1664 en werd gegoten door de vermaarde klokkengieter **François Hemony**. Van de oorspronkelijke 32 klokken zijn er nog steeds 30 in gebruik. Achttien klokken werden in 1984/5 en 1994 toe gevoegd door de Klokkengieterij **Eijsbouts**.

Democarillon in gebruik genomen. De klokken zijn gegoten en geïnstalleerd door de klokkengieter **Simon Laudy**.

Inl.: Stichting Martini Beiaard Groningen
Chopinlaan 58,
9722 KH Groningen
tel. 050-5260261
www.martincarillon.nl

Heiligerlee

locatie: Klokkengieterijmuseum
omvang: 49 klokken (es1 – f5)
automaat: bandspeelwerk
geen vaste beiaardier en speeltijd;
klinkt ieder heel uur automatisch

De klokken werden gegoten in 1965/67/68 in de klokkengieterij **Van Bergen**, waar het carillon thans achter is opgesteld. Het was bedoeld als Nationaal Monument voor Mobilisatie-Invaliden en kwam na omzwervingen door Nederland in 1987 in de tuin van het toen geopende Klokkengieterij-museum te staan.

Veel klokken dragen afbeeldingen en teksten die met het oorspronkelijke doel samenhangen.

Door de lage opstelling is de inrichting van het

Ook zijn de drie grootste van de 13 luid-klokken bespeelbaar, waaronder de grootste klok van de provincie, de **Salvator** (Van Trier, 1577; ca. 8 ton).

De speeltrommel wordt vier keer per jaar verstoken.

In 2015 is op de luidzolder een

carillon en het spel van een beiaardier goed te zien.

Inl.: Klokkengieterijmuseum Heiligerlee
Provincialeweg 46,
9677 PD Heiligerlee
tel. 0597-418199
www.museaheiligerlee.nl/klokkengieterijmuseum

Middelstum

locatie: toren van de Hippolytuskkerk
omvang: 30 klokken (cis2 – gis4)
automaat: computergestuurd en speeltrommel
beiaardier: Henk Veldman
vaste speeltijd: 1e zaterdag van de maand om 16.00 uur

Het Middelstumer klokkenspel wordt geroemd vanwege haar door de eeuwen heen goed bewaarde klank. De 23 grootste klokken werden in 1661/62 gegoten door de alom

befaamde klokkengieter **François Hemony**. In 1949 werden door **Eijsbouts** zeven nieuwe klokken toegevoegd. Bij de restauratie in 1996/98 werd het carillon voorzien van een nieuw stokkenklavier en van mechanieken in 17de-eeuwse trant. De aanwezige speeltrommel uit 1857 is in 2016 door **Laudy**

Gerestaureerd.

Inl.: Commissie Hemonybeiaard Middelstum
Gela Manningalaan 1
9991 AG Middelstum
tel. 0595 552931 / 06-17052523
www.carillonmiddelstum.nl

Veendam

locatie: toren van de Grote kerk
omvang: 49 klokken (f1 – g5)
automaat: een computer stuurt het automatisch spel aan
beiaardier: Vincent Hensen
vaste speeltijd: donderdag 13.30-14.30 uur
Ter gelegenheid van het 300 jaar bestaan kreeg Veendam in 1958 een carillon. Dit Van Bergen-spel werd na 50 jaar (in 2008) vervangen door de huidige beiaard.

Alle klokken werden gegoten en geïnstalleerd door Klokkengieterij **Petit & Fritsen**, waardoor de beiaard een zeer homogene klank heeft. Het klavier werd geplaatst in een nieuwe speelcabine, nu onder de klokken gepositioneerd. Het gelui bestaat uit de drie carillonklokken van Van Bergen die ook voor de vernieuwing al een luidfunctie hadden.

Inl.: Cultuurcentrum Van Beresteyn
Museumplein 5A
9641 AD Veendam
tel. 0598-317730
www.stichtingcarillonveendam.nl

Winschoten

locatie: toren Marktplaatskerk, 'Olle Witte'
omvang: 49 klokken (d1 – e5)
automaat: speeltrommel
beiaardier: Vincent Hensen
speeltijd: in even weken op donderdag 15.30–16.30 uur

Van de 49 klokken zijn er 14 die uit 1946 stammen, toen **Van Bergen** uit Heiligerlee een nieuw carillon leverde ter vervanging van het Gillett & Johnston-carillon uit 1932, dat in de Tweede Wereldoorlog verdween.

De overige zijn gegoten door **Petit & Fritsen** in 1962 en 1996.

Ook de luidklok (Borchhard, 1770) is in het carillon opgenomen.

De buiten gebruik gestelde klokken uit 1946 vormen in de toren een demonstratiecarillon.

Bij de restauratie in 1997 werd ook de speeltrommel uit

1932 weer in gebruik genomen; deze wordt drie keer per jaar verstoken.

Inl.: Cultuur Historisch Centrum Oldambt
Johan Modestraat 5,
9671 CD Winschoten
e-mail: chcoldambt@gmail.com

SOGK

Den Anel

2 Luidklokken. Grote klok gegoten door Jurjen Balthasar, 1653. Slagtoon: dis1.
Kleine klok gegoten door Jacobus van Bergen, 1947. Slagtoon: gis2.

Eenrum

2 Luidklokken. Grote klok, gieter onbekend, 1390. Slagtoon: fl.
Kleine klok gegoten door J. Borchhard, 1752. Slagtoon: cis3.

Finsterwolde

Luidklok gegoten door Jacobus van Bergen, 1949. Slagtoon: fl.

Hornhuizen

Luidklok gegoten door Hans Falck van Nueremberg, 1617. Slagtoon: ais1

Noordbroek

Luidklok gegoten door Gebr. van Bergen, Midwolda, 1950. Slagtoon: dis1.

Saaxumhuizen

Luidklok gegoten door Van Bergen, Heiligerlee, 1950. Slagtoon: a1

Termunten

Luidklok gegoten door Jacobus van Bergen, 1949. Slagtoon: ais1

Tolbert

Luidklok gegoten door Jurien Balthasar, 1660. Slagtoon: fis1

Uitwierde

2 Luidklokken.
Grote klok gegoten door Joh. van Bremen, 1516. Slagtoon: c1.
Kleine klok, gieter onbekend, middeleeuws. Slagtoon: onbepaald

en de torens in

Loppersum

2 Luidklokken. Grote klok gegoten door Albertus, 1397. Slagtoon: d1.
Kleine klok gegoten door G. van Wou II, 1548. Slagtoon: e1.

Noordwolde

Luidklok gegoten door. G. Powels, 1597. Slagtoon: d1.

Stedum

2 Luidklokken. Grote klok gegoten door Van Bergen, Heiligerlee, 1951. Slagtoon: dis1.
Kleine klok, gieter onbekend, 1300. Slagtoon: g1.

OPEN TOREN-DAG 2018

TWEEDE ZATERDAG IN JUNI

Carillons en luidklokken
te bezichtigen en te beluisteren
van 13.00 - 16.00 uur

Stichting Klokkenspel Groningen

Appingedam (Stichting Damster Klokkenspel)
Groningen (Stichting Martini Beiaard Groningen)
Heiligerlee (Stichting Musea Heiligerlee)
Middelstum (Commissie Hemony Beiaard Middelstum)
Veendam (Stichting Carillon Veendam)
Winschoten (Cultuur Historisch Centrum Oldambt)

SOGK

Torens van de Stichting Oude Groninger Kerken

Den Anel
Eenrum
Finsterwolde
Hornhuizen
Middelstum (zie SKG)

Noordbroek
Saaxumhuizen
Termunten
Tolbert
Uitwierde

en de torens in

Loppersum
Noordwolde
Stedum

© Stichting Klokkenspel Groningen

Secr.: Parallelweg 4,
9686 ST Beerta
tel. 0597-331835

e-mail: info@stichting-klokkenspel-groningen.nl

Klokken- en Kunstgieterij Reiderland

Simon Laudy
Hoofdweg 97 en 99A
9684 CC Finsterwolde NL
0597 333160 / 0653335985

luidklokken torenuurwerken carillons
kunstgieterij onderhoudsdienst
www.klokkengieterij.nl e-mail: laudy@klokkengieterij.nl